

A pénzforgalom lebonyolításáról szóló 18/2009. (VIII.6.) MNB rendelet módosításának szakmai indokolása

A jogszabály-módosítás indokai és elvárt hatása

A pénzforgalom lebonyolításáról szóló 18/2009. (VIII.6.) MNB rendelet (a továbbiakban: MNBr.) módosításának főbb indokait és az elvárt hatását a következőkben ismertetjük:

- 2012. július 1-jét követően öt, kétóránként kezdődő elszámolási ciklussal elindul a napközbeni átutalási rendszer. Ezért az MNBr. egyes szabályait (fizetési megbízás visszautasítása) módosítani kell, annak érdekében, hogy a jogszabályoknak a pénzforgalmi szolgáltatók a napközbeni elszámolás esetében is meg tudjanak felelni.

Indokolt olyan új szabályokat is beiktatni, amelyek elősegítik a pénzforgalmi szolgáltatásokról szóló 2009. évi LXXXV. törvény hatósági átutalás és átutalási végzés soron kívüli teljesítésére vonatkozó rendelkezésének érvényesülését. Ezáltal a pénzforgalmi szolgáltatók az új elszámolási rendszer keretei között is jogkövető módon tudnak eljárni.

Ugyancsak indokolt olyan új szabályokat beiktatni, amelyek elősegítik a napközbeni átutalási rendszer céljának elérését, vagyis azt, hogy a rendszerben indított átutalás összege még aznap jóváírásra kerüljön a kedvezményezett fizetési számláján.

- A 2010 - 2011 folyamán lefolytatott jegybanki pénzforgalmi helyszíni ellenőrzések során tapasztalt, a jogalkotói szándék érvényesülését akadályozó gyakorlat megszüntetése, valamint a lehetséges legjobb gyakorlathoz történő igazodás elősegítése indokolja egyes, jelenleg hatályos rendelkezések módosítását, illetve az azokat kiegészítő, különösen a kedvezményezett fizetési számláján történő haladéktalan jóváírást elősegítő új szabályok bevezetését.
- Az MNB 2011-ben, előzetes szakmai konzultációt követően „A csoportos beszédés és az elterjedését gátló tényezők” címmel megjelentetett egy tanulmányt. Az anyag több olyan, jogi szabályozást igénylő javaslatot tett, amelyek növelhetik az ezen fizetési mód iránti lakossági bizalmat, és ezáltal a csoportos beszédés elterjedését. A tanulmányban megfogalmazott, az MNB jogalkotói hatáskörébe tartozó szabályozási javaslatok megvalósítására az MNBr. jelen módosításával kerülne sor.
- Végül a nyilvános konzultációra bocsátott módosítások további részét az MNBr. 2009. november 1-ji hatályba lépése óta a pénzforgalmi szolgáltatóktól és ügyfeleiktől kapott állásfoglalások, kérések, valamint a helyszíni ellenőrzések során felmerült értelmezési kérdések vagy pontosítási igények indokolják, biztosítva ezáltal az egységesebb, átláthatóbb, egyértelműbb szabályozást.

A jogszabály-módosítás tartalma

A belföldi forint fizetési forgalomban is lehetővé válik, hogy a nem teljesíthető fizetési megbízások egymás közötti vagy az ügyfél felé történő visszautasítását a pénzforgalmi szolgáltatók – a jelenlegi, tárgynapi visszautasítási kötelezettség helyett – egységesen, legkésőbb a következő munkanapon teljesítsék.

Előírásra kerül, hogy a pénzforgalmi szolgáltató munkanapon a kezdő időpont és a végső benyújtási határidő között haladéktalanul köteles a fizetési megbízást feldolgozásra átvenni, valamint hatósági átutalás és átutalási végzés esetén az átvételt követően haladéktalanul köteles a fizető fél azonosítását név és pénzforgalmi számlaszám szerint elvégezni.

A pénznemek közötti átváltást (konverziót) nem igénylő forint és euro fizetési műveletek esetében szabályozásra kerül a munkanap jóváírásra vonatkozó záró időpontjának meghatározása. A cél az,

hogy még azon a napon megtörténjen a kedvezményezett fizetési számláján a jóváírás, amely munkanapon a pénzforgalmi szolgáltató saját számláján jóváírták a forint fizetési művelet összegét, euro fizetési művelet esetén pedig amely munkanapon a saját számláján történt jóváírásról értesült.

A pénznemek közötti átváltást (konverziót) nem igénylő forint és euro fizetési műveletek esetében előírásra kerül a közvetítő pénzforgalmi szolgáltató (levelezőbank) részére, hogy a forint fizetési művelet összegét a saját számláján történt jóváírás munkanapján, az euro fizetési művelet összegét a jóváírásról szóló értesülés munkanapján úgy kell jóváírnia a kedvezményezett pénzforgalmi szolgáltatójának (levelezett hitelintézetnek) a számláján, és úgy kell részére továbbítania a fizetési művelet adattartalmát, hogy ez utóbbi még ugyanazon a munkanapon teljesíteni tudja a jóváírást a kedvezményezett nála vezetett fizetési számláján.

A pénzforgalmi szolgáltatón belüli, ún. „belsőköri” fizetési műveletek esetében (a csoportos beszédés és a pénznemek közötti átváltást [konverziót] igénylő fizetési műveletek kivételével) új szabályként előírásra kerül, hogy a pénzforgalmi szolgáltató a fizető fél fizetési számlájának megterhelését követően haladéktalanul köteles a fizetési művelet összegét a kedvezményezett rendelkezésére bocsátani.

Megszűnnek a fizetési megbízás befogadásának a szabályai, valamint a fedezetlen fizetési megbízás sorba állításának kezdő időpontja az átvételt követő munkanapról az átvételt követő naptári napra módosul.

A csoportos beszédés esetében több lebonyolítási részletszabály módosul: a pénzforgalmi szolgáltatók a felhatalmazási folyamat során fellépő, egymás közötti értesítési kötelezettségüknek, a kedvezményezettek (beszedők) a felhatalmazás visszautasításáról szóló értesítési kötelezettségüknek, valamint a fizető féltől átvett felhatalmazások továbbítására vonatkozó kötelezettségüknek egységesen két munkanapon belül kell eleget tenniük (a jelenlegi hat illetve öt munkanap helyett). A fizető félnek lehetősége lesz arra, hogy a felhatalmazásban rendelkezzen a fizetési számlája terhére benyújtható csoportos beszédési megbízás benyújtási gyakoriságáról. A fizető fél pénzforgalmi szolgáltatója vagy a kedvezményezett számára lehetővé válik, hogy az általa rendszeresített felhatalmazási nyomtatványon – az MNBr-ben meghatározottakon felül – többletinformációt nyújtson a fizető fél részére.

A jogszabály hatályba lépése

A módosító rendelet mindazon rendelkezései, amelyeket a napközbeni átutalási rendszer 2012. július 1-jét követő indulása indokol, 2012. július 1-jén lépnek hatályba. Az érintett szolgáltatók Üzletszabályzatának módosítására és a szükséges informatikai fejlesztésekre a módosító rendelet a hatályba lépés idejének meghatározásakor kellő felkészülési időt biztosít.